

našli: Lenarčiča iz Vrhnike, Pehani-a iz Žužemberka, Novaka iz Fužin, Hudabivnika iz Ljubljane, Sertiča iz Trebnjega, Pavliča iz Brda, Pesjaka iz Novega mesta, Zajca iz Istre, Andolška iz Mokronoga; to jih je 9 po imenu in rojstvenem kraji Slovencev; potem je še en Srb in dva sta Laha; kako je po takem vodstvo naštel 15 Nemcev in samo 4 Slovence, nam je zagnetka. Učiteljev je bilo 20. V „lehrplanu“ najdemo med obligatnimi predmeti tudi slovenski jezik. Dobro! — smo mislili — „tandem aliquando!“ Al na strani 28 smo videli, da smo prezgodaj vskliknili naš „dobro“, kajti ondi beremo ominozi izrek: „relativ obligat: die slovenische!“ Tedaj so menda le tisti dijaki slovenščine se učili, katerih stariši so to zahtevali. Nasprotno pa je laški jezik za vse obligaten! Tako se naš domači, deželni jezik odrija in v kot postavlja v središči naše dežele! — Na čelu sporočila je spis prof. Knapiča o „Ljubljani“, v koliko se ona onesnaži pri svojem toku skozi Ljubljano, ter dokazuje po preiskavah, da se Ljubljana ne onesnaži toliko, kakor se navadno misli, največ zato ne, ker hitro teče; in zato nimajo prav tisti, ki menijo, da je Ljubljana vir bolezni vsled mnogih nesnažnih dotokov v mestu. Tako se je vendar enkrat eden oglasil, ki toliko črneni Ljubljano zagovarja! —

Pri vseh treh sporočilih pogrešamo kakega slovenskega spisa, ki se je vsaj včasih prejšnja leta pokazal. Ni sicer na takem sporočilu tolike važnosti, vendar se tudi na teh sporočilih pozna, kakošen veter da sedaj veje, ko na pr. Novomeška gimnazija, kjer so skoraj sami slovenski učenci, si ne upa stopiti s slovensko besedo pred svet. Potrpimo, vsaj ne bo na veke tako!

Kranjska in Kočevska gimnazija ni še prišla s svojima sporočiloma na beli dan.

Jugoslavenko književstvo.

* „Balkan“. Kdor ume hrvaški, in se hoče podučiti, kako slovanski narod v Bosni in Hercegovini živi, misli, poje, joka, govori, kakove ima običaje, narodne pripovedke, pesmi, prislovice, napitnice itd., ta se naj naroči na knjigo, ki jo bo izdal gosp. Velimir Gaj v Zagrebu pod naslovom „Balkan“, ki obeta jako zanimiva postati. Cena knjigi je 1 gold. Treba je, da se Jugoslovani bliže seznanimo, in zato želimo, da ta knjiga tudi med Slovenci mnogo naročnikov najde.

* *Djetinji vrtič*. Zabavne pripovedi dobroj dieci. Napisal jih i sabralo Ljudevit Tomšič, učitelj doljnogradske občne pučke škole u Zagrebu. 2. zvezak. Sa slikom Petra Preradovića.

* *Potočnice*. Zabavno-poučne pjesme i pripovedi mladeži našoj. Napisal Ljudevit Varjačić. Sa slikom: „Lahku noć!“

Obé vrlo dobri knjižici, šolski mladini po vse pripravni, ste nedavno v lični obliki na svetlo prišle v zalogi knjigarjev Mučnjaka in Senftlebena v Zagrebu. Cena vsaki trdo vezani je le 40 krajc. „Vrtec“ Tomšičev je osobito še zato zanimiv, ker ga kinča podoba Petra Preradovića, najmilejšega pesnika Hrvatskega. Obe knjižici dobro doidete tudi našim slovenskim učiteljem, ki jih je volja, svoji šolski mladini hrvatsko besedo prevesti v slovensko.

* *Sv. Cecilija*. List za pučko cerkvenu glasbu i pjevanje. Glasbeni dio priredjuje Ivan pl. Zajic, uredjuje i izdaje ves list M. Cugšvert, tiska C. Albrecht u Zagrebu.

Glavni namen temu listu je vpeljati v cerkve po selih (kmetih) bolj pristojno in ukusno pevanje in org-

ljanje, pa odstraniti take pesme in igre, s katerimi se pogrdjuje dostojanstvo njeno. Po takem isti blagi namenu kakor slovenskemu našemu društvu Ceciljenemu. Vsak mesec izhaja en list z glasbeno prilogo, 1. listu so dodane 3 pesmi. Cena celoletna „sv. Ceciliji“ je 4 gold.

* *Srpska Zora*, izhajajoča v Beču, se marljivo ozira na dogodbe v iztoku in v lepih slikah čitateljem svojim stavlja pred oči.

Zdaj pa še našim gospém in gospicam nekaj:

* *Uzorci* za kočkanje, izšivavanje, mrežkanje i jednostavno vezenje. Po jugoslavenskih motivih složio August Posilović u Zagrebu. — Naročnina za 1. 2. 3. in 4. zvezek je 88 krajc., ki se najlože pošljejo po pošarskem povzetju. 1. zvezek „uzorcev“ (muštrov) je ravnokar v ličnem plavo belem tisku prišel na svetlo. Vsak zvezek prinese drugačno vrsto izgledov za kočkanje (šlinganje), mrežkanje in vezenje (štikanje) našim gospém in gospicam, katerim tudi brez znanja hrvatskega jezika bodo ti „uzorci“ pri njihovem delu dobro služili.

Politične stvari.

Misli o Avstrijsko-Ogerski pogodbi.

„Es ist ein Chaos, das ich weder berufen, noch fähig bin zu ordnen.“

„To vam je zmešnjava, katere poravnati jaz nisem niti poklican, niti zmožen“ — tako je govoril ministerstva predsednik knez Auersperg po zadnji seji regnikolarskih deputacij svojemu stričniku, ministru poljedelstva, grofu Mansfeldu v ljudskem vrtu „Volks-garten“ na Dunaji, kjer je one dni vsak dan po 7. uri zvečer zboroval nekak postransk parlament.

Ni ga razumnega človeka v Avstriji, ki bi temu izreku ministerskega predsednika ne pritrtil; pristaviti je le to, da je sedanja vlada, kakor je grof Hohenwart naravnost rekel, storila svoje v izobilji, da se je vse pogajanje še huje zamotalo. Že večkrat smo rekli in rečemo zopet, da se mi glede nove Avstro-Ogerske pogodbe celó malo zanašamo na stanovitnost ustavovercev. Ko bi ti gospodje smeli odkritosrčno izraziti svojo voljo, bilo bi vse pogojevanje menda davno že pod klopjo; al strah jih je le pred tem: „kaj porekó volilci?“

Dve leti je že, kar je ustavoverna stranka se lotila nove pogodbe z Ogrji in za „conditio, sine qua non“ določila si to, da po nji se Avstriji ne sme naložiti še večih bremen, kakor jih nosi dozdej. S tem so mislili vladi dati vodilo za pogojevanje z Magjari. In res Dunajski ministri so se o vseh pogodbinih obravnavah držali tega vodila. Al Ogersko ministerstvo je druge strune napelo; ono noče nič slišati o dosedanji razmeri skupnih državnih stroškov, in večina Ogerskega državnega zbora ga podpira v tej trdovratnosti.

Po strašansko slabem gospodarstvu so prišli Magjari denarno skoro na kant, in ker v vladnih krogih tam svojih grehov nočejo spoznati, odrivajo krivdo na pogodbo z Avstrijo, češ, da je leta 1867. sklenjena pogodba vsaj v denarnem obziru bila zeló škodljiva Ogerski.

Agitacije v tej zadevi ne izvirajo iz novejšega časa, ampak reči se sme, da je Tisza in njegovo ministerstvo stvar teh agitacij, da tedaj so se pričele še le leta 1874. Magjari so mislili, da noben drug, kakor „lev